

Justis- og beredskapsdepartementet

Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

NATIONAL POLICE DIRECTORATE

Deres referanse:
17/5390

Vår referanse:
201704117-11 008

Sted, Dato
Oslo, 16.11.2017

HØRINGSBREV - ENDRING I UTLENDINGSLOVEN - STRAFF FOR DEN SOM SKAFFER EN UTLENDING ARBEID ELLER BOSTED NÅR FORHOLDENE INNEBÆRER EN UTILBØRLIG UTNYTTING AV UTLENDINGENS SITUASJON

Vi viser til Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev av 22.09.2017.

I høringen foreslår departementet at flere tilfeller skal omfattes av straffebudet i utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b om utilbørlig utnyttning av utledning i forbindelse med at vedkommende skaffes arbeid eller bolig.

Ordlyden i dagens bestemmelse retter seg mot å "formidle" bolig eller arbeid til en utlending som blir utsatt for utilbørlig utnyttning. Høyesterett kom i Rt. 2015 s. 1217 til at framleie ikke var å "formidle" bolig. Heller ikke direkte ansettelse er i rettspraksis ansett som å formidle arbeid. Departementet foreslår derfor å endre ordlyden i straffebudet til å gjelde den som "forsettlig eller grovt uaktsomt *skaffer, herunder formidler,* arbeid eller bolig *til* en utlending...når forholdet innebærer en utilbørlig utnyttning av vedkommendes situasjon".

Politidirektoratet har forelagt høringen for underliggende organer. Kripes, Politiets utlendingsenhet (PU), Oslo politidistrikt og Øst politidistrikt har avgitt uttalelser, som følger vedlagt. Politidirektoratet har også mottatt innspill fra Koordineringsenheten for ofre for menneskehandel (KOM), som er administrativt underlagt Politidirektoratet.

Til forslagetts begrunnelse

Politidirektoratet støtter forslaget, i likhet med Kripes, PU, Øst politidistrikt og Oslo politidistrikt.

Oslo politidistrikt opplyser at de ved flere anledninger har erfart at gjeldende lovverk ikke i tilstrekkelig grad verner utlendinger fra å bli utnyttet i Norge. Øst politidistrikt har i forbindelse med utlendingskontroller, etterforskning av arbeidsmarkeds kriminalitet mv. erfart at dagens ordlyd i utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b er for snever i forhold det som avdekkes. Et eksempel er ved kontroll av vaskehaller, hvor de ansatte bor i vaskehallen, eventuelt hos arbeidsgiver. De har sine pass i behold, det foreligger ingen tvangselementer, men de får meget lav lønn, jobber lange vakter og må betale en stor andel av lønnen tilbake til

Politidirektoratet

Post: Postboks 8051 Dep., 0031 Oslo
Besøk: Fridtjof Nansens vei 14/16

Tlf: 23 36 41 00
Faks: 23 36 42 96
E-post: politidirektoratet@politiet.no

Org. nr.: 982 531 950 mva
Giro:
www.politi.no

arbeidsgiver i boutgifter. Disse forholdene rammes ikke av dagens regelverk ettersom det ikke er noe formidlingselement, men en direkte ansettelse.

Politidirektoratet er enig i at begrensningen til formidling av arbeid er lite hensiktsmessig. Det er ikke noe mindre straffverdig at man utnytter noen som er direkte ansatt hos seg. Tvert i mot vil man kunne stå i et sterkere avhengighetsforhold til en arbeidsgiver enn til en som har formidlet arbeid som en mellommannstjeneste.

Øst politidistrikt påpeker at utviklingen på utlendingsfeltet og innsatsen mot arbeidsmarkeds kriminalitet viser at utlendinger utnyttes på flere områder. De har ofte et sterkt ønske om å etablere seg i Norge, og godtar svært dårlige vilkår selv om det ikke er noe element av tvang. En utvidelse av bestemmelsens ordlyd vil etter Øst politidistrikts syn også være viktig for forebygging av arbeidsmarkeds kriminalitet og støtte opp under lovlig virksomhet. Politidirektoratet deler den oppfatningen.

Til forslagets utforming

Politidirektoratet støtter departementets forslag og legger til grunn at tilføyelsen "*skaffer, herunder formidler*" vil gi bestemmelsen den tilsiktede effekt. Ved at medvirkning er straffbart, jf. straffeloven § 16, får bestemmelsen det nødvendige omfang og hindrer omgåelse av reglene.

Oslo politidistrikt har framholdt at å "skaffe" noen arbeid språklig sett peker mot selve etableringen av arbeidsforholdet, ikke en vedvarende utnytting. Politidirektoratet mener at det går tilstrekkelig klart fram av bestemmelsen at etableringen er straffbar når man misbruker arbeidsforholdet (utlendingens situasjon).

I høringsnotatets punkt 3 har departementet presisert at både "*ansettelse, oppdrag eller bolig hos utnyttaren*" vil rammes. Departementet skriver videre: "Dersom det er tale om å *gjøre bruk* av utlendingen til arbeid som innebærer tvang, [...], vil straffelovsbestemmelsen om menneskehandel komme til anvendelse." Formuleringene kan tolkes slik at det må foreligge et ansettelsesforhold eller et formelt oppdrag, eller at boligen må være hos utnyttaren. Vi mener det vil være hensiktsmessig å tydeliggjøre i proposisjonen at begrepet "*å skaffe*" utlendingen arbeid eller bolig også omfatter situasjoner der utlendingen ikke har et formelt ansettelsesforhold eller oppdragsforhold og/eller bor i lokaler tilknyttet arbeidsstedet (eksempelvis vaskehall eller lager).

Begrepet "arbeid" er ikke definert eller omtalt i høringsnotatet. I praksis kan det oppstå spørsmål om hvilke forhold som rammes av bestemmelsen. I kommentarutgaven til utlendingsloven (Vevstad red.) s. 614 punkt 51 er det forutsatt at det i loven med "arbeid" menes et ellers lovlig arbeid. Med en slik forutsetning vil utnytting av en utlending til tjenester, herunder tiggervirksomhet, eller husarbeid/barnepass innen au pair-ordningen ikke omfattes av bestemmelsen. Det kan derfor være hensiktsmessig at det framgår uttrykkelig av proposisjonen at dette omfattes.

I høringsnotatet er begrepet "utilbørlig utnytting" godt drøftet opp mot tvangsarbeid i straffeloven § 257. I kommentarutgaven til utlendingsloven (Vevstad red.) s. 613 punkt 50 er det gitt eksempler på hva som kan ligge i utnytting av "noens situasjon som utlending", eksempelvis utlendingens manglende kjennskap til det norske samfunnet (herunder kan innfortolkes manglende kunnskap om rettigheter), dårlige språkkunnskaper, og begrensede

muligheter til å kontakte myndighetene, blant annet fordi utlendingen mangler tillatelse etter loven. Det kan være hensiktsmessig å forankre slike tolkningsmomenter i proposisjonen.

Vi har merket oss at Høyesterett i Rt. 2015 s. 1217 avsnitt 48 har problematisert begrepet "*utilbørlig utnyttning*" i utlendingsloven § 108 og forstått dette som "noenlunde synonymt med 'misbruk'". I den forbindelse kan man eventuelt vurdere om det i lovteksten er mulig å benytte "misbruk" framfor "utilbørlig utnyttning" uten at det innebærer en realitetsendring.

Til forslaget av avgrensning

Oslo politidistrikt stiller spørsmål ved hensiktsmessigheten av at det straffverdige skal begrenses i relasjon til bolig eller arbeid. Distriktet påpeker at i et samfunn i stadig utvikling vil utilbørlig utnyttning av utlendingens situasjon kunne skje på andre måter, f.eks. i relasjon til behov for helsetjenester. Politidirektoratet har ved foreleggelse av høringen ikke mottatt innspill med konkrete eksempler på at andre områder enn arbeid og bolig burde omfattes, men vil eventuelt komme tilbake med forslag dersom det i framtiden viser seg at politiet opplever behov for utvidelse av hjemmelen.

Utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b omfatter også den som "utfordiger eller formidler erklæringer, tilsagn eller dokumenter til bruk for en sak etter loven". I Rt. 2015 s. 1217 bemerket retten at bestemmelsen omfatter utfordringen og formidlingen av erklæringer og dokumenter, ikke annen kontakt med utlendingsmyndighetene. Øst politidistrikt mener at bestemmelsen også burde omfatte annen kontakt med utlendingsmyndighetene, dersom dette innebærer en utilbørlig utnyttning av utlendingens situasjon. Øst politidistrikt viser til at det kan tenkes tilfeller hvor arbeidsgiver eller en mellommann tar urimelig godt betalt for kontakt med politiet og UDI, uten at de for eksempel bidrar til å fylle ut selve søknaden. For en arbeidsgiver kan dette også være en mulighet til å ha kontroll med hva utlendingen sier til utlendingsmyndighetene. Utlendingen kan ha liten kunnskap om norske forhold og vil kunne gå med på urimelige avtaler om bistand til å etablere seg i Norge, uten at noen direkte har utfordret eller formidlet erklæringer, tilsagn eller dokumenter. Det kan være vanskelig for utlendingen å vite hvor omfattende kontakt det er behov for i forbindelse med en søknad om oppholdstillatelse, og således også vanskelig å vurdere om et eventuelt vederlag som kreves er urimelig. Politidirektoratet er enig i de vurderingene. Selv om Høyesterett i den nevnte saken la til grunn en forholdsvis utvidet tolkning av hvilke dokumenter som var omfattet, vil også det kunne være behov for å kunne motvirke utnyttning gjennom annen kontakt med utlendingsmyndighetene enn utfordring av dokumenter.

KOM har i innspill til Politidirektoratet framholdt at de hensynene som begrunner de særlige rettighetene til antatte ofre for menneskehandel kan gjøre seg gjeldende for utlendinger som er utsatt for utilbørlig utnyttning.

Til forslaget plassering

Bestemmelsen i utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b grenser opp mot straffeloven § 257 (menneskehandel), som regulerer alvorligere forhold og er nøytral mht. om vedkommende er utlending. Bestemmelsene skiller seg spesielt ved tvangselementet som ligger i straffeloven § 257. Det har vært problematisert om utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b i sin helhet bør flyttes inn i straffelovens kapittel 24. Politidirektoratet mener at tematikk, strafferamme, skyldkrav og formålet om å verne utlendingers interesser tilsier at bestemmelsen bør være plassert i utlendingsloven.

Øst politidistrikt har avdekket saker der utlendinger blir utilbørlig utnyttet som arbeidere, selv om de kan være fornøyd med svært dårlige vilkår og ikke anser seg selv som ofre for menneskehandel, eksempelvis EU/EØS-borgere som jobber som snekkere for 50 til 60 kroner i timen. Etter straffeloven § 257 er det ikke avgjørende at en person anser seg selv som et offer for menneskehandel, så lenge det foreligger et element av tvang. At en fornærmet har samtykket til dårlige vilkår er ikke til hinder for at det kan subsumeres som menneskehandel. Det vil likevel kunne være krevende å bevise tvangselementet som fordres i straffeloven § 257. En utilbørlig utnyttning etter utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b kan være bevismessig enklere å dokumentere, og bestemmelsen vil kunne være anvendelig i saker som ligger i gråsonen mellom sosial dumping og menneskehandel. Strafferammen for menneskehandel etter straffeloven § 257 er fengsel inntil seks år. Strafferammen i utlendingsloven § 108 tredje ledd er bot eller fengsel inntil to år. Begrunnelsen for utvidelsen av bestemmelsens virkeområde kunne eventuelt også foranlediget en vurdering av strafferammen. Oslo politidistrikt har framholdt at bestemmelsen burde plasseres i utlendingsloven § 108 fjerde ledd slik at strafferammen heves til tre år.

Med hilsen

Tone Grova Oppedal
fung. seksjonssjef

Geir Jonatan Sharabi
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur

Vedlegg: Høringsuttalelser fra Oslo politidistrikt, Øst politidistrikt, Kripos og PU.

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 Oslo

ØST POLITIDISTRIKT

Deres referanse:
201704117

Vår referanse:
201719098

Sted, Dato
01.11.2017

HØRING – FORSLAG TIL ENDRINGER I UTLENDINGSLOVEN § 108

Vi viser til e-post fra Politidirektoratet av 05.10.2017, der Justis- og beredskapsdepartementets høringsbrev om endringer i utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b sendes politidistriktene for eventuelle merknader. Svarfrist til Politidirektoratet er innen 03.11.2017.

Øst politidistrikt har gjennomgått høringsbrevet, og har følgende innspill:

Utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b straffer den som blant annet forsettlig eller grovt uaktsomt formidler arbeid eller bolig for en utlending, når forholdet innebærer en utilbørlig utnyttning av utlendingens situasjon. Departementet foreslår å utvide ordlyden i bestemmelsen, slik at det kan reageres med straff i tilfeller hvor en utlending blir utilbørlig utnyttet i forbindelse med at vedkommende skaffes arbeid eller bolig.

Øst politidistrikt støtter forslaget, og er av den klare oppfatning at bestemmelsen bør endres. Vi har tidligere formidlet behovet for en endring av ordlyden, da vår erfaring er at tilfeller som er vel så straffverdige, faller utenfor begrepet "formidle". Vi mener at endringen godt ivaretar formålet med bestemmelsen, og at den bedre imøtekommer de utfordringene vi opplever med dagens ordlyd som har blitt synliggjort gjennom rettspraksis.

I Rt. 2015 s. 1217 kom retten som kjent frem til at fremleie av bolig falt utenfor lovens formidlingsbegrep. Selv ikke det at boligene ble leid med det formål å leie de videre, var nok til å falle innenfor lovens ordlyd. Det forelå ingen mellommannstjeneste. Departementet viser til at samme resonnement er lagt til grunn i underrettspraksis når det gjelder direkte ansettelse hos en arbeidsgiver. Politiet anser det som like, om ikke mer straffverdig at man utnytter noen som er direkte ansatt hos seg. Personen vil kunne stå i et sterkere avhengighetsforhold til en arbeidsgiver, enn til en som har formidlet arbeid som en mellommannstjeneste.

Vår erfaring i forbindelse med utlendingskontroller, etterforskning av arbeidsmarkeds kriminalitet mv, er at dagens ordlyd i utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b er for snever i forhold det som avdekkes. Et eksempel er ved kontroll av vaskehaller, hvor de ansatte bor i vaskehallen, eventuelt hos arbeidsgiver. De har sine pass i

Øst politidistrikt

Ski
Post: Postboks 3390, 1402 SKI
Besøk: Vestveien 16

Tlf: 64 85 16 00
Faks: 64 85 17 26
E-post: post.ost@politiet.no

Org. nr.:
Giro:
www.politi.no

behold, det foreligger ingen tvangselementer, men de får meget lav lønn, jobber lange vakter og må betale en stor andel av lønnen tilbake til arbeidsgiver i boutgifter. Vi ser for oss at slike saker vil kunne komme inn under ordlyden i utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b med den foreslåtte endringen.

Etter vår oppfatning er det et klart behov for endring av utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b. Det har skjedd en stor utvikling på utlendingsfeltet, og innsatsen mot arbeidsmarkeds kriminalitet viser at utlendinger utnyttes på flere områder. De har ofte et sterkt ønske om å etablere seg i Norge, og godtar svært dårlige vilkår selv om det ikke er noe element av tvang. En utvidelse av bestemmelsens ordlyd vil etter vårt syn også være viktig for forebygging av arbeidsmarkeds kriminalitet og støtte opp under lovlig virksomhet.

Forholdet til straffeloven (2005) § 257

Straffeloven § 257 straffer blant annet den som ved vold, trusler, misbruk av sårbar situasjon eller annen utilbørlig adferd tvinger, utnytter eller forleder en person til arbeid eller tjenester. Når det gjelder arbeidsutnyttelse må det foreligge et element av tvang for at forholdet skal regnes som menneskehandel eller medvirkning til dette.

Politiet har avdekket saker der utlendinger etter vår oppfatning blir utilbørlig utnyttet som arbeidere, selv om de kan være fornøyd med svært dårlige vilkår og ikke anser seg selv som ofre for menneskehandel. Vi har for eksempel sett EU/EØS-borgere som jobber som snekkere for 50 til 60 kroner i timen. Etter § straffeloven 257 er det ikke avgjørende at en person anser seg selv som et offer for menneskehandel, så lenge det foreligger et element av tvang. Dette innebærer til og med at det ikke er noe til hinder for menneskehandelsubsumsjonen at en fornærmet har samtykket til dårlige vilkår. Men, en utilbørlig utnyttelse etter utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b kan være bevismessig enklere å dokumentere enn menneskehandel etter straffeloven § 257.

Strafferammen i utlendingsloven § 108 tredje ledd er bot eller fengsel inntil to år. Strafferammen for menneskehandel etter straffeloven § 257 er fengsel inntil seks år. Dette er en vesentlig høyere strafferamme enn etter utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b, og den gir ikke adgang til å ilegge bøter. Det skal naturlig nok langt mer til for å straffe noen etter straffeloven § 257. Etter vår oppfatning er dette et ytterligere argument for å endre utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b. Det er et strafferettslig vakuüm, hvor handlinger vi anser som rettstridige ikke går inn under noen av bestemmelsene.

Departementets forslag til ordlyd

Bestemmelsen omfatter også den som "utferdiger eller formidler erklæringer, tilsagn eller dokumenter til bruk for en sak etter loven". Departementet foreslår ingen endringer i ordlyden her. I Rt. 2015 s. 1217 uttaler førstvoterende at bestemmelsen ikke omfatter annen kontakt med utlendingsmyndighetene. Politiet ser at også dette med fordel kunne vært rammet av bestemmelsen, dersom det i tillegg innebar en utilbørlig utnyttning av utlendingens situasjon. Det kan tenkes tilfeller hvor arbeidsgiver eller en mellommann tar urimelig godt betalt for kontakt med politiet og UDI, uten at de for eksempel bidrar til å fylle ut selve søknaden. For en arbeidsgiver kan dette også være en mulighet til å ha kontroll med hva utlendingen sier til utlendingsmyndighetene. Utlendingen kan ha liten kunnskap om norske forhold, og vil kunne gå med på urimelige avtaler om bistand til å etablere seg i Norge, uten at noen direkte har utferdiget eller formidlet erklæringer, tilsagn eller dokumenter. Det kan være vanskelig for

utlendingen å vite hvor omfattende kontakt det er behov for i forbindelse med en søknad om oppholdstillatelse, og således også vanskelig å vurdere om et eventuelt vederlag som kreves er urimelig.

Med hilsen

Eli Fryjordet
Politiinspektør

Saksbehandler:
Ane-Marte Oma

POLITIET

Politidirektoratet
Pb 8051 Dep
0031 Oslo

Deres referanse
201704117

Vår referanse

Dato
07.11.2017

Innspill fra Oslo politidistrikt vedrørende høring om endringer i utlendingsloven § 108 tredje ledd b).

Det vises til brev av 5. oktober 2017 vedlagt høring 17/5390 om endringer i utlendingsloven – straff for den som skaffer en utlending arbeid eller bosted når forholdene innebærer en utilbørlig utnyttelse av utlendingens situasjon.

Oslo politidistrikt er positive til lovforslaget. I Oslo har en ved flere anledninger erfart at gjeldende lovverk ikke i tilstrekkelig grad verner utlendinger fra å bli utnyttet i Norge.

Etter gjeldende regelverk er det kun formidleren som vil kunne straffes etter utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b) jf. Rt. 2015 s. 1217. Av høringsnotatet fremgår det at intensjonen bak lovendringen er å utvide bestemmelsens virkeområde, jf. sitat " Både ansettelse, oppdrag eller bolig hos utnyttaren vil dermed rammes." En utvidelse av nedslagsfeltet for gjeldende bestemmelse til ikke kun å gjelde formidleren er bra.

Men Oslo politidistrikt er usikker på om bestemmelsen vil gi et tilstrekkelig vern for utledninger slik forslaget til ordlyden er formulert.

Med "skaffe" vil en naturlig forstå formidlingen/anskaffelsen av arbeidskraften men ikke selve bruken av arbeidskraften. Det vil f. eks ikke være naturlig å si at det å kreve en arbeidsinnsats fra utledningen langt ut over det rimelige omfattes av "skaffer, herunder formidler" arbeid. Kanskje er det fordi ordet "skaffe" språklig naturlig peker mot en begynnelse eller start. Kjernen i det straffverdige i denne type saker er utnyttelsen av utlendingens situasjon. Utnyttelse vil typisk skje over tid, og ordet "skaffe" er derfor ikke helt dekkende med mindre man ønsker å begrense bestemmelsens anvendelsesområde. Oslo politidistrikt kan ikke se hvorfor det straffverdige skal begrenses til "anskaffelsen".

Oslo politidistrikt kan heller ikke se hvorfor det straffverdige skal begrenses i relasjon til bolig, arbeid og "utfordringer eller formidler erklæringer, tilsagn eller dokumenter til bruk for en sak etter loven". En slik begrensning i ordlyden vil etter Oslo politidistrikts oppfatning ikke gi et tilstrekkelig vern for utledninger mot å kunne bli utnyttet på en utilbørlig måte i et

Oslo politidistrikt

samfunn i stadig utvikling. Hva om den utilbørlige utnyttelsen av utlendingens situasjon f.eks. skjer i relasjon til behov for helsetjenester?

Ordlyden i utlendingsloven § 108 burde derfor etter Oslo politidistrikts oppfatning utformes slik;

"forsettlig eller grovt uaktsomt utnytter en utlendings situasjon på en utilbørlig måte"

Det bemerkes at bestemmelsen bør plasseres i fjerde ledd slik at strafferammen heves til 3 år, dette for å ta inn over seg det straffverdige i denne type handlinger.

Med hilsen

Jan Erik Thomassen
Politiinspektør

Godkjent elektronisk uten signatur

Saksbehandler:
Hans-Petter P. Skurdal
politiadvokat 2

POLITIET
KRIPOS

Politidirektoratet
pr. e-post

NCIS Norway

Deres referanse:
201704117

Vår referanse:
201702352

Sted, dato
Oslo, 03.11.2017

HØRINGSSVAR FRA KRIPOS – FORSLAG OM ENDRING I UTLENDINGSLOVEN

Det vises til høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartementet av 20. september 2017 med tilhørende e-post fra Politidirektoratet av 5. oktober 2017. Kripos er bedt om å inngi innspill til høringen innen 3. november 2017.

Kripos er enig i den foreslåtte endringen i utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b, og kan tiltre den begrunnelse som er gitt i høringsnotatet.

Ved å ta inn formuleringen "*skaffer, herunder formidler*" i lovteksten antas loven å kunne ramme de tilfeller hvor strafforfølgning er aktuelt. Medvirkning er straffbart, jf. straffeloven § 16. Vi har merket oss at Høyesterett i dommen gjengitt i Rt. 2015 side 1217 ikke fant at fremleie av bolig kunne anses som "formidling". Arbeid og bolig henger ofte nært sammen i saker av denne karakter og det vil være uheldig om bare utnyttelse i arbeidsforhold, men ikke utnyttelse ved utleie av bolig, skulle rammes av bestemmelsen.

Med hilsen

Vignjeik Antun
ass. sjef Kripos

Saksbehandler: *politiadvokat* Anne Cecilie Dessarud

Kopi: Det nasjonale statsadvokatembetet

Kripos

Post: Pb. 8163 Dep., 0034 Oslo
Besøk: Brynsalléen 6, 0667 Oslo
www.politi.no/kripos

Telefon: (+47) 23 20 80 00
Telefaks: (+47) 23 20 88 80
E-post: kripos@politiet.no

Org. nr: 974 760 827

Til Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep
0031 Oslo

Deres referanse
201704117

Vår referanse
201700747-2

Dato
25.10.17

Unntatt offentlighet

Vedrørende høringsbrev om endringer i utlendingsloven – endring i bestemmelse om straff for utilbørlig utnyttning av utlending som tilbys arbeid eller bolig

Det vises til høringsbrev fra Justis- og beredskapsdepartementet av 20. september i år vedrørende endring av utlendingsloven § 108 tredje ledd bokstav b. Videre vises til e-post fra Politidirektoratet av 5. oktober.

Den foreslåtte lovendringen innebærer en viss utvidelse av straffebestemmelsen, og retter seg mot den som "skaffer, herunder formidler" arbeid eller bolig til en utlending, når forholdet innebærer en utilbørlig utnyttelse av utlendingens situasjon.

Politiets utlendingsenhet (PU) støtter forslaget og ser at en slik utvidelse kan få praktisk betydning, jf. Rt-2015-1217. I tillegg klargjøres hvilke handlinger som faller inn under straffebudet. Forslaget antas imidlertid ikke å få noen økonomiske eller administrative konsekvenser for PU, ettersom PU ikke har påtalemyndighet.

Vennlig hilsen,

Kristel Lee Høgslett
Fungerende avdelingsleder juridisk avdeling

Bente Bøvor
Saksbehandler

Politiets utlendingsenhet

Besøk: Økernveien 11-13
Post: Postboks 8102 Dep, 0032 OSLO
Tlf: 22 34 24 00 Faks: 22 35 37 02
E-post: politiets.utlendingsenhet@politiet.no

Org. nr.: 986 210 504 mva
Bankgiro: 7694.05.10836